

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **L. D.**, prechodne v B., proti žalovanému **I. D.**, zastúpenému Mgr. **A. S.**, o náhradu škody vo výške **1 570,07 €** a vo výške **139,41 €** mesačne od mesiaca **apríl 2008 až do času, kedy žalovaný umožní žalobkyni bývať v byte**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 24 C 40/2008, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 1. júna 2010, sp.zn. 5 Co 242/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Návrhom doručeným Okresnému súde Bratislava III 12. marca 2008 (neskoršie zmeneným a z časti vzatým späť), sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplata sumy 47 300 Sk a sumy 4200 Sk mesačne od apríla 2008 až do času, kedy jej žalovaný umožní bývať v byte č. X. na piatom poschodí bytového domu na S., ako aj náhrady trov konania.

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 24. marca 2009, č.k. 24 C 40/2008-126 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 1 653,06 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Vychádzal zo zistenia, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 28. mája 2003, č.k. 7 C 181/01-57, bolo zrušené právo spoločného nájmu účastníkov k trojizbovému bytu, za výlučného nájomcu súd určil žalovaného a žalobkyni uložil povinnosť vypratať predmetný byt do 15 dní po zabezpečení náhradného bytu. V konaní bolo preukázané, že žalovaný

náhradný byt žalobkyni nezabezpečil, pričom sa o to ani vážne neusiloval. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že žalobkyňa opustila predmetný byt dobrovoľne a tým jej zaniklo právo bývania a na zabezpečenie náhradného bytu, súd sa s týmto tvrdením nestotožnil, pretože nemal túto skutočnosť preukázanú. Konštatoval, že právo žalobkyne mohlo zaniknúť len v prípade, ak by sa z bytu odsťahovala dobrovoľne a s trvalým úmyslom viac sa do bytu nevrátiť. Z jej správania a z ostatných okolností by muselo byť zrejmé, že ide o jej trvalý úmysel napr. z dôvodu, že si svoju bytovú otázku trvalo a s konečnou platnosťou vyriešila sama. V konaní však nebolo preukázané, že by žalobkyňa výslovne prehlásila, že byt trvalo opúšťa a nehodlá sa viac vrátiť, takúto vôľu žalobkyni nebolo možné vyvodzovať ani z okolností, za ktorých na začiatku roka 2005 bývala v byte len občas. Iba skutočnosť, že žalobkyňa striedavo bývala aj u svojho mladšieho syna, ktorému dala aj niektoré veci z predmetného bytu, a ku ktorému si vzala aj časť osobných vecí, nemožno považovať za dostatočnú pre takýto záver, pričom je potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že v tom čase bývala v jednej izbe s dcérou, ktorej sa v marci 2005 narodilo dieťa. Žalobkyňa ani nikdy výslovne neprehlásila, ani to nemožno vyvodzovať z jej správania, že by sa vzdala práva na zabezpečenie náhradného bytu. Naopak, v konaní bolo preukázané, že žalovaný vymenil zámok na byte, resp. že to umožnil vykonať synovi. Bolo preto jeho povinnosťou (po výmene zámku) dať kľúč od bytu aj navrhovateľke a tak jej umožniť bývanie v byte. Tým, že to dodnes, aj napriek začatému exekučnému konaniu neurobil, je dané jeho zavinenie. Na strane druhej súd uviedol, že žalobkyňa sa však za celé obdobie od výmeny zámku v byte, až do podania návrhu na začatie exekúcie, správala pasívne, voči žalovanému žiadnym primeraným spôsobom nedomáhala odovzdania kľúčov od bytu, alebo toho, aby jej umožnil v predmetom byte ďalej bývať. Žalobkyňa si teda nesplnila svoju povinnosť predchádzať vzniku škody a tým je dané aj jej zavinenie za škodu, ktorá jej vznikla až do konca júla 2007. Porušením povinnosti žalovaného vznikla žalobkyni škoda, ktorá spočíva vo zvýšených nákladoch na bývanie. Po právnej stránke odôvodnil rozhodnutie ustanoveniami § 417 ods. 1, § 420 ods. 1 a 3, § 441, § 442 ods. 1 a 3, § 100 ods. 1, § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dospel k záveru, že žalobkyni v súvislosti so zavineným porušením povinnosti žalovaného vznikla škoda po 1. júli 2007, ktorá spočíva vo zvýšených nákladoch vynaložených na zabezpečenie náhradného ubytovania oproti nákladom, ktoré by inak vynaložila, keby bývala v predmetnom byte. Žalobkyňa od 1. júla 2007 do 31. decembra 2007 bývala v ubytovni, za ktorú platila sumu 4 000 Sk mesačne, od 1. februára 2008 býva v prenajatej garsónke, za ktorú platí mesačne sumu 6 900 Sk. Ubytovanie, ktoré si žalobkyňa zabezpečila, považoval za primerané, zodpovedajúce požiadavkám na primeraný byt v zmysle § 712 ods. 2 Občianskeho zákonníka,

na zabezpečenie ktorého má inak nárok. Je preto daná príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti žalovaného a vznikom škody. Mal za to, že žalobkyni vznikli zvýšené náklady v dôsledku porušenia povinností žalovaného, ktorý napriek exekučnému konaniu stále porušuje právo žalobkyne na bývanie v predmetnom byte. V časti vzniknutej škody (do konca júna 2006) pre zavinenie žalobkyne s odkazom na ustanovenie § 417 a § 441 Občianskeho zákonníka, a v časti škody vzniknutej do 22. marca 2006, aj pre dôvodne uplatnenú námietku premlčania, žalobu zamietol. Ďalej zamietol aj žalobu v časti náhrady škody vo výške 4200 Sk mesačne od decembra 2008 do marca 2009, nakoľko žalobkyňa preukázala zaplatenie nájomného naposledy za mesiac november 2008. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 1. júna 2010, sp.zn. 5 Co 242/2009 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a rozhodol, že žalobkyni nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania. S poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a skonštatoval správnosť jeho dôvodov. Na doplnenie uviedol, že bolo dostatočne preukázané, že žalovaný porušil súdom uloženú povinnosť zabezpečiť žalobkyni náhradný byt, resp. strpieť pobyt žalobkyne v predmetnom byte do času, kedy jej zabezpečí náhradný byt tým, že po výmene zámkov na predmetnom byte žalobkyni kľúč od bytu nedal napriek jej evidentnej snahe sa do bytu dostať. Taktiež mal za preukázanú existenciu zvyšných predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného za spôsobenú škodu, ktorá bola žalobkyňou uplatnená. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s použitím § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. V dovolaní namietal, že odvolací súd nedostatočným odôvodnením svojho rozhodnutia mu ako žalovanému odňal možnosť konať pred súdom, čím je daný dovolací dôvod § 237 písm. f) O.s.p. v spojení s ustanovením § 241 ods. 2 písm. a) O.s.p., ďalej že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.] ako aj to, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci [§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.]. V súvislosti s odňatím možnosti konať pred súdom namietal, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. je nedostatočné, pretože už v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa, z ktorého odvolací súd vychádzal, absentovalo, akými úvahami sa súd prvého stupňa riadil pri hodnotení dôkazov, jednotlivé

dôkazy neposúdil samostatne, ani navzájom. Dovolateľ mal za to, že odvolací súd sa vecou vôbec nezaoberal, nevysporiadal sa so skutočnosťami uvedenými v odvolaní, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie, nepreskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, ako mu to ukladajú jednotlivé ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a neodôvodnil, prečo vo veci nenariadil pojednávanie. Za inú vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, označil žalovaný fakt, že odvolací súd v rozpore s vykonaným dokazovaním na súde prvého stupňa a po preskúmaní rozhodnutia súdu prvého stupňa dospel k záveru o preukázaní protiprávneho konania žalovaného, a to „že žalovaný porušil súdom uloženú povinnosť zabezpečiť žalobkyni náhradný byt, resp. strpieť pobyt žalobkyne v predmetnom byte do času, kedy jej zabezpečí náhradný byt tým, že po výmene zámkov na predmetnom byte žalobkyni nedal kľúč, napriek jej evidentnej snahe sa do bytu dostať“. Nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom [§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.] spočívalo podľa dovolateľa v záveroch oboch súdov o existencii predpokladov na vznik škody, ktoré však podľa jeho presvedčenia dané neboli.

Žalobkyňa sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke

zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalovaného nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Takéto vady konania ale v dovolacom konaní neboli zistené.

Žalovaný namietal, že odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Predmetnému dôvodu dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania

realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Pokiaľ žalovaný tvrdí, že rozsudky súdov nižších stupňov nevyhovujú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí z hľadiska princípov spravodlivého procesu, a to najmä pokiaľ ide o ich úplnosť, zrozumiteľnosť a presvedčivosť a vyvodzuje z toho, že absenciou riadneho odôvodnenia súdnych rozhodnutí mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., dovolací súd poukazuje na uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré citoval aj žalovaný v dovolaní, a to uznesenie sp.zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003 v zmysle ktorého: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.“, ako aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého: „Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.“

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne

nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednáwanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Súd prvého stupňa primerane vysvetlil, v čom spočívalo protiprávne konanie žalovaného (porušenie právnej povinnosti zabezpečiť žalobkyni náhradný byt, výmena zámku na byte bez toho, aby dal žalobkyni kľúč od bytu), vznik škody (spočívajúcej vo zvýšených výdavkoch na primerané bývanie oproti nákladom, ktoré by vynaložila, keby bývala v byte na S.), príčinnú súvislosť medzi konaním škodcu a vzniknutou škodou (zvýšené náklady, ktoré žalobkyňa mala v súvislosti so zabezpečením náhradného ubytovania boli dôsledkom zavinenia porušenia povinnosti žalovaného umožniť žalobkyni bývať v predmetnom byte, resp. zabezpečiť jej primerané náhradné bývanie) a zavinenie žalovaného. Jeho odôvodnenie obsahovalo skutkové aj právne závery, ku ktorým súd prvého stupňa v konaní dospel, absenciu ktorých žalovaný namietal v odvolaní a pre ktoré považoval rozhodnutie odvolacieho súdu za neodôvodnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky, a preto aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok s poukazom na ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.

Žalovaný svoje dovolanie odôvodnil aj tým, že v konaní došlo k inej vade konania [§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.).

Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľom tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p. treba uviesť, že odvolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Pokiaľ žalovaný za inú vadu konania považuje nesprávnosť zistení skutkového stavu veci súdmi nižších stupňov, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a) a b) O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.) vád. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Žalovaný v dovolaní ďalej namieta, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne

posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalovaného boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalovaným vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobkyňa však nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy konania (§ 151 ods.1 O.s.p.), a preto jej ich dovolací súd nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 3. mája 2011

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Kazimíra Kaštieľ'a**, bývajúceho v Banskej Bystrici, Šalgotárjanska 4011/3, zastúpeného Ulianko & partners, s.r.o., so sídlom vo Zvolene, Nám. SNP 41, proti žalovaným **1/ Erike Takáčovej**, bývajúcej vo Zvolene, Nám. SNP 2010/45, **2/ Monike Štramovej**, bývajúcej vo Zvolene, Prachatická 2255/39, zastúpeným JUDr. Mariánom Görčim, advokátom so sídlom vo Zvolene, Nám. SNP 50, **o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva**, vedenej na Okresnom súde Zvolen, pod sp. zn. 8 C 198/2005, na dovolanie žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 8. apríla 2010, sp. zn. 12 Co 60/2010 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalované 1/ a 2/ sú povinné zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 74,61 € na účet jeho právneho zástupcu Ulianko & partners, s.r.o., so sídlom vo Zvolene, Nám. SNP 41, do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Zvolen rozsudkom zo 17. februára 2009, č.k. 8 C 198/2005-178 (v poradí prvým) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že do dedičstva po nebohej

Vilme Kaštieľovej, rod. Bedenskej, narodenej 27. mája 1920, r.č. 205527/793, zomrelej 19. októbra 2004, naposledy bývajúcej vo Zvolene, Nám. SNP 2010/45, občanke SR, patrí spoluvlastnícky podiel o veľkosti $\frac{1}{2}$ - ice na dvojizbovom byte č. 4 nachádzajúcom sa na druhom poschodí vo vchode č. 45 v bytovom dome so súp. č. 2010 na Námestí SNP 2010 vo Zvolene (postavenom na pozemkoch parcelách registra „C“ parc. č.1070/53, parc. č.1070/54, parc. č.1070/55) a príslušenstve tohto bytu - spoluvlastníckom podiele o veľkosti 5764/565270 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach obytného domu, ktoré sú vedené na Správe katastra Zvolen, nachádzajú sa v okrese Zvolen, obci Zvolen, v katastrálnom území Zvolen, zapísané na liste vlastníctva č. 5040 ako aj určenia, že do dedičstva po nebohom Kazimírovi Kaštieľovi, rod. Kaštieľovi, narodenom 6. novembra 1912, rod. č. 121106/788, zomrelom 26. júla 2003, naposledy bývajúcom vo Zvolene Nám. SNP 2010/45, občanovi SR, patrí spoluvlastnícky podiel o veľkosti $\frac{1}{2}$ - ice na dvojizbovom byte č. 4, nachádzajúcom sa na 2. poschodí vo vchode č. 45 v obytnom dome so súp. č. 2010 vo Zvolene, Námestí SNP 2010 (postavenom na pozemkoch parcelách registra „C“ parc. č. 1070/53, parc. č. 1070/54, parc. č. 1070/55) a príslušenstve tohto bytu - spoluvlastníckom podiele o veľkosti 5764/565270 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach obytného domu, ktoré sú vedené na Správe katastra Zvolen, nachádzajúce sa v okrese Zvolen, obci Zvolen, v katastrálnom území Zvolen, zapísané na liste vlastníctva č. 5040. V odôvodnení konštatoval, že rozhodnutie vo veci závisí od posúdenia prejudiciálnej otázky - či darovacia zmluva uzatvorená medzi rodičmi žalobcu ako darcami a žalovanou 1/ ako obdarovanou mala také vady, ktoré by ju robili absolútne neplatným právnym úkonom. Dospel k záveru, že darovacia zmluva nemá také vady, ktoré by robili tento právny úkon absolútne neplatným a z ktorého by potom bolo možné vyvodzovať, že uvedenú nehnuteľnosť nemohla nadobudnúť žalovaná 1/ a že táto potom patrí do dedičstva po nebohých rodičoch žalobcu. O trovách konania nerozhodol s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 3 O.s.p.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo 16. septembra 2009, zn. 12 Co 219/2009 (v poradí prvým) napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s konštatovaním, že právny záver súdu prvého stupňa je predčasný. Uviedol, že vykonané dokazovanie súdu prvého stupňa nevedlo k dostatočne zistenému skutkovému stavu, pretože súd nevyhodnotil výpoveď žalovanej 1/ a nezaujal ani právny názor k stanovisku Najvyššieho súdu SR č. Cpj 33/01 z 3. októbra 2001, podľa ktorého zmluva o prevode nehnuteľností musí byť uzavretá v písomnej forme, pričom prejavy vôle účastníkov vrátane ich podpisov musia byť na tej istej listine (§ 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka)

a v prípade, ak takúto zmluvu vrátane ich nedielných príloh tvorí viac ako jeden list, musia byť všetky tieto hárky pevne spojené (zošité) tak, aby tvorili technickú jednotu, a to už pred jej podpísaním.

Okresný súd Zvolen rozsudkom zo 16. decembra 2009, č. k. 8 C 198/2005-268 (v poradí druhým) určil, že do dedičstva po nebohej Vilme Kaštieľovej, rod. Bedenskej, narodenej 27. mája 1920, r.č. 205527/793, zomrelej 19. októbra 2004, naposledy bývajúcej vo Zvolene, SNP 2010/45, občianke SR, patrí spoluvlastnícky podiel o veľkosti $\frac{1}{2}$ -ice na dvojizbovom byte č. 4 nachádzajúcom sa na druhom poschodí vo vchode č. 45 v bytovom dome so súp. č. 2010 na Námestí SNP 2010 vo Zvolene (postavenom na pozemkoch parcelách registra „C“ parc. č.1070/53, parc. č.1070/54, parc. č.1070/55) a príslušenstve tohto bytu - spoluvlastníckom podiele o veľkosti 5764/565270 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach obytného domu, ktoré sú vedené na Správe katastra Zvolen, nachádzajú sa v okrese Zvolen, obci Zvolen, v katastrálnom území Zvolen, zapísané na liste vlastníctva č. 5040. Súčasne určil, že do dedičstva po nebohom Kazimírovi Kaštieľovi, rod. Kaštieľovi, narodenom 6. novembra 1912, rod.č. 121106/788, zomrelom 26. júla 2003, naposledy bývajúcom vo Zvolene SNP 2010/45, občanovi SR patrí spoluvlastnícky podiel o veľkosti $\frac{1}{2}$ -ice na dvojizbovom byte č. 4, nachádzajúcom sa na 2. poschodí vo vchode č. 45 v obytnom dome so súp. č. 2010 vo Zvolene, Námestí SNP 2010 (postavenom na pozemkoch parcelách registra „C“ parc. č. 1070/53, parc. č. 1070/54, parc. č. 1070/55) a príslušenstve tohto bytu - spoluvlastníckom podiele o veľkosti 5764/565270 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach obytného domu, ktoré sú vedené na Správe katastra Zvolen, nachádzajúce sa v okrese Zvolen, obci Zvolen, v katastrálnom území Zvolen, zapísané na liste vlastníctva č. 5040. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že darovacia zmluva uzatvorená medzi darcami Vilmou Kaštieľovou a Kazimírom Kaštieľom a obdarovanou žalovanou 1/ pri jej čítaní a jej podpisovaní nebola pred jej podpisom zviazaná tak, ako to vyžaduje zákon, a preto je absolútne neplatným právnym úkonom, z ktorého nemohli nastať právne účinky prevodu predmetnej nehnuteľnosti na žalovanú 1/. Na základe tejto skutočnosti určil, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohých darcoch u každého v $\frac{1}{2}$ -ici. O náhrade trov konania nerozhodol s poukazom § 151 ods. 3 O.s.p.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 8. apríla 2010, sp. zn. 12 Co 60/2010 (v poradí druhým) napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Skonštatoval, že súd prvého stupňa v predmetnej veci vykonal

dokazovanie v potrebnom rozsahu, správne zistil skutkový stav a tento správne aj po právnej stránke kvalifikoval. Úplne sa stotožnil aj s odôvodnením súdu prvého stupňa, na ktoré v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. aj odkázal. O náhrade trov odvolacieho konania nerozhodol s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 4 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalované 1/ a 2/ dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodnili ustanovením § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p. tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. V dôvodoch dovolania ďalej namietali, že súd prvého stupňa (s poukazom na § 226 O.s.p.) dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne k nesprávnym právnym záverom, pričom opakovane zdôrazňovali, že v konaní nebolo priamo preukázané, že zmluva v čase podpisu zviazaná bola ako ani to, že zviazaná nebola. Navrhli, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu, resp. súdu prvého stupňa na nové konanie.

Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaných 1/ a 2/ zamietol, pretože nie sú dané dôvody dovolania a nie sú dané ani žiadne vady konania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť. Zároveň navrhol, aby dovolací súd zaviazal žalované 1/ a 2/ nahradiť mu trovy odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníčky konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpené advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné

tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalovaných 1/ a 2/ nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovaných 1/ a 2/ nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Takéto vady konania ale v dovolacom konaní neboli zistené.

Z obsahu dovolania je zrejmé, že žalované 1/ a 2/ namietajú nesprávnosť skutkových zistení súdov nižších stupňov. Treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Žalované 1/ a 2/ v dovolaní ďalej namietajú, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalovaných 1/ a 2/ boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalovanými 1/ a 2/ vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaných 1/ a 2/ nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovaným 1/ a 2/, ktoré úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokáta za 1 úkon právnej služby, ktorú mu poskytol vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalovaných 1/ a 2/ (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 v spojení vo výške 55,49 eur, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné

výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,21 €)] po pripočítaní DPH v sume 11,91 € (§ 18 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu 74,61 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. februára 2011

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Dagmar Falbová